

NOTY O AUTORACH

Ks. Jerzy Bajda, profesor, teolog. Urodzony w 1928 r. w Krakowie. Studia z zakresu teologii w Instytucie Teologicznym w Tarnowie, prawa kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz teologii moralnej na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie. W latach 1969-1973 wykładowca teologii moralnej na tymże Papieskim Wydziale Teologicznym. Od 1973 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, związany z Instytutem Studiów nad Rodziną w Łomiankach.

Główne obszary badań: podstawy teologii moralnej, szczególnie teologia powołania oraz problematyka teologiczno-moralna małżeństwa i rodziny.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Powołanie małżeństwa i rodziny* w serii „Teologia małżeństwa i rodziny”, t. 1 (1980); *Powołanie chrześcijańskie jako zasada teologii moralnej* (1984).

Ks. Czesław Stanisław Bartnik, profesor, teolog. Urodzony w 1929 r. w Żrebcach k. Szczepieszyna. Studia teologiczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Instytucie Katolickim w Paryżu i na Uniwersytecie Katolickim w Louvain.

W latach 1956-58 adiustator w redakcji *Encyklopedii katolickiej* i prefekt w Gimnazjum Sióstr Kanoniczek w Lublinie. Od 1957 r. wykładowca teologii fundamentalnej na Wydziale Teologicznym KUL oraz w Wyższym Seminarium oo. Kapucynów. Od 1959 r. wychowawca w Wyższym Seminarium Duchownym w Lublinie, w latach 1966-1973 wicerektor tegoż seminarium.

Współredaktor *Encyklopedii katolickiej*, „Roczników Teologiczno-Kanonicznych” i „Zeszytów Naukowych KUL”. Członek Towarzystwa Naukowego KUL.

Główne obszary badań: teologia dogmatyczna, teologia historii, historia dogmatów, hermeneutyka.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Problem historii uniwersalnej w teilhardyzmie* (1972); *Teilhardowska wizja dziejów* (1975); *Teologia pracy ludzkiej* (1977); *Teologiczne rozumienie zbawienia* (red., 1979); *Kościół Jezusa Chrystusa* (1982); *Nadzieje upadającego Rzymu. Papieska wizja świata ze schyłku imperium rzymskiego* (1982); *Polska teologia narodu* (red., 1986); *Formen der politischen Theologie in Polen* (1986); *Chrystus jako sens historii* (1987); *Historia ludzka i Chrystus* (1987); *Idea polskości* (1990); *Hermeneutyka personalistyczna* (1994); *Walka o Kościół w Polsce* (1994); *Personalizm* (1995); *Historia i myśl* (1995).

Anna Małgorzata Borkowska OSB, magister, pisarka, tłumaczka, archiwistka. Urodzona w 1939 r. w Warszawie. Studia z zakresu filologii polskiej i filozofii na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu i z zakresu teologii (nie dokończone) na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1964 r. benedyktyńska w Żarnowcu. Od 1969 r. archiwistka w domu zakonnym w Żarnowcu.

Główny obszar zainteresowań: historia polskich zakonów żeńskich.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Mniszki* (1980); *Dekret w niebieskim ferowany parlamencie* (1984); *Słownik klasztorów mniszek benedyktyńskich w Polsce* (1989); przekłady: *Księga*

Starców (1983); Fynn, *Halo pan Bóg? tu Anna* (1993). Autorka licznych artykułów publikowanych głównie w „Naszej Przyszłości”.

Rocco Buttiglione, profesor, filozof, prawnik. Urodzony w 1948 r. w Gallipoli (Włochy). Studia uniwersyteckie w Rzymie i Turynie. Profesor na Uniwersytecie w Teramo; prorektor Internationale Akademie für Philosophie (Liechtenstein). Założyciel Pontificia Accademia delle Scienze Sociali, współpracownik wielu czasopism, m.in. „Il Nuovo Areopago”, „30 Giorni”, „Avvenire”, „Il Tempo”. Uczestnik ruchu Comunione e Liberazione.

Doktor honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Główne obszary badań: antropologia filozoficzna, etyka, myśl Karola Wojtyły, teoria dialektyki, filozofia kultury i polityki, prawo.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Dialettica e nostalgia* (1978); *La crisi dell'economia marxista* (1978); *Il pensiero di Karol Wojtyła* (1982); *L'uomo e il lavoro* (1982); *Metafisica della conoscenza e politica* (1986); *L'uomo e la famiglia* (1991); *La crisi della morale* (1991; wyd. polskie *Etyka w kryzysie* 1994); *Augusto Del Noce. Biografia di un pensiero* (1992); *Il problema politico dei cattolici* (1993); *Chrześcijaństwo a demokracja* (1993).

Leon Dyczewski OFMConv., profesor, socjolog, filozof społeczny, teolog. Urodzony w 1936 r. w Małopolu k. Radzymina. Studia filozoficzne i teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym oo. Franciszkanów, społeczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1966 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Wyższego Seminarium Duchownego oo. Franciszkanów w Niepokalanowie, a od 1969 r. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W latach 1979-1980 wykładowca w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, 1989-1990 w Akademii Medycznej w Lublinie. W latach 1991-1992 członek Zespołu Doradców Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.

Obecnie członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, Towarzystwa Naukowego KUL, Komisji Episkopatu Polski do Spraw Środków Społecznego Przekazu i Komisji Episkopatu Polski do Spraw Kultury, Europäische Federation für Katholische Erwachsenenbildung (członek prezydium), Collegium Philosophicum des Forschungsinstitutes für Philosophie (Hannover), Komitetu Pracy i Polityki Społecznej PAN oraz Akademii Społecznej (dyrektor). Sekretarz Rządowej Komisji Ludnościowej i Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL.

Główne obszary badań: kultura, rodzina, grupy etniczne, działalność Kościoła.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Pisma świętego Maksymiliana M. Kolbego, franciszkanina*, t. 1-7 (współred. 1970); *Więź pokoleń w rodzinie* (1976); *Rodzina polska i kierunki jej przemian* (1981); *Ten, który rozdał życie* (1983); *Święty Maksymilian Maria Kolbe* (1984); *Dokumenty społeczne Kościoła*, t. 1-2 (współred. 1987); *Człowiek w społeczności. Refleksje nad społecznym nauczaniem Jana Pawła II* (red., 1988); *Integrationsprozesse in der modernen Gesellschaft* (red. 1988); *Wspólnota miejscem tworzenia* (red. 1992); *Wartości w kulturze polskiej* (red. 1993); *Kultura polska w procesie przemian* (1993); *Polacy w Bawarii: tożsamość etniczno-kulturowa i wchodzenie w społeczeństwo niemieckie* (1993); *Kultur im Wandlungsprozess der Gesellschaft* (1993); *Private and Public Social Inventions in Modern Societies* (współred. 1994); *Człowiek człowiekowi... Rzecz o św. Maksymilianie Kolbe* (1994); *Ludzie starzy i starość w społeczeństwie i kulturze* (1994); *Rodzina – społeczeństwo – państwo* (1994). Autor licznych artykułów naukowych i publicystycznych.

Alicja Grześkowiak, profesor, prawnik. Urodzona w 1941 r. w Świrzu k. Lwowa. Studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W latach 1963-1966 inspektor kredytowy w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Toruniu. Od 1966 r. pracownik naukowo-dydaktyczny UMK, od 1990 r. również Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od roku 1989

senator Rzeczypospolitej Polskiej, przewodnicząca Komisji Konstytucyjnej Senatu RP I kadencji (1989-1991), od 1991 do 1993 r. wicemarszałek Senatu RP II kadencji.

Wiceprzewodnicząca Frakcji Parlamentarnej Grupy Politycznej „Partie Populaire” (Chrześcijańskich Demokratów) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. Konsultor Papieskiej Rady do Spraw Rodziny, członek Rady Administracyjnej Fundacji Jana Pawła II i Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL, Société Internationale de Défense Sociale, polskiej sekcji Association Internationale de Droit Pénal, Toruńskiego Towarzystwa Naukowego oraz Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego.

Główne obszary badań: penologia, problematyka kary śmierci, prawnokarna ochrona praw człowieka ze szczególnym uwzględnieniem prawa do życia, chrześcijańska koncepcja kary kryminalnej, prawo nieletnich.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Kara pozbawienia wolności względem nieletnich w prawie karnym europejskich państw socjalistycznych* (1976); *Zarys prawa karnego* (współaut. 1976); *Kara śmierci w polskim prawie karnym* (1978); *Proces karny. Podręcznik do ćwiczeń* (współaut. 1979); *Prawo karne. Zagadnienia teorii i praktyki* (współaut. 1986); *Postępowanie w sprawach nieletnich* (1986); *Zagadnienia prawnokarnej ochrony dziecka poczętego w pracach Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990-1991* (1994).

Ewa Jabłońska-Deptuła, profesor, historyk kultury. Urodzona w 1931 r. w Warszawie. Studia na Uniwersytecie Warszawskim i na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 1957 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL.

W latach 1981-1989 członek władz regionalnych oraz delegat na zjazdy krajowe „Solidarności”. Po zwolnieniu z internowania zaangażowana w działalność oświatową i różne formy pomocy solidarnościowej. Współinicjatorka „Ruchu Solidarności Rodzin”.

Odnaczona Złotym Krzyżem Zasługi za dydaktykę na KUL. Laureatka nagrody „Polish Culture” za szerzenie kultury niezależnej.

Główne obszary badań: dzieje wspólnot zakonnych XIX i XX w., problemy świadomości religijnej i patriotycznej (ze szczególnym uwzględnieniem roli rodziny i kobiety) oraz polska religijność.

Autorka licznych artykułów i publikacji książkowych, m.in. *Przystosowanie i opór. Zakony męskie w Królestwie Kongresowym* (1983); *Współczesne zagrożenia rodziny* (1984); *Trwanie i budowa. Honorat Koźmiński* (1986); *Rodzino, dokąd zmierzasz?* (1987); *Czyż może historia popłynąć przeciw prądowi sumień?* (1987); *Świadectwo trwania: błogosławiony Honorat Koźmiński* (1990); *Niepokalanki w polskim trwaniu* (1993); *Zakorzenia nadzieję. Sł. B. Marcelina Darowska o rodzinie i dla rodziny* (1994); *Siostra Ewa Noiszewska – Niepokalanka 1885-1942* (1994).

Chiara Lubich, założycielka i moderatorka Ruchu Fokolari. Urodzona w 1920 r. w Trydencie. W latach trzydziestych, po studiach filozoficznych, nauczycielka w szkołach podstawowych Trydentu. W czasie wojny, po bombardowaniu Trydentu w 1944 r., zaangażowana wraz z grupą dziewcząt w organizowanie pomocy wśród ludności, inicjatorka i inspiratorka duchowości Ruchu Fokolari. Ekspert na Nadzwyczajnym Synodzie Biskupów w 1985 r. i na Synodzie Zwyczajnym w 1987 r.

Odnaczona m.in. Krzyżem św. Augustyna z Canterbury w Londynie, Krzyżem Bizantyjskim w Istambule, Medalem św. Katarzyny w Sienie. Laureatka wielu nagród, m. in. nagrody fundacji Templetona, nagrody „Dialog między narodami” i nagrody z okazji Święta Pokoju Augsburskiego, wyróżniona pieczęcią miasta Trydent, mianowana Honorową Przewodniczącą Światowej Konferencji na Rzecz Religii i Pokoju.

Najważniejsze publikacje: *Meditazioni* (1959); *Pensieri* (1961); *Saper perdere* (1969); *Frammenti* (1963); *La Carità come ideale* (1971); *Colloqui con i gen* (1974); *Intervista al movimento dei*

focolari (1975); *Parola di vita* (1975); *L'Eucaristia* (1977); *Scritti spirituali I-IV* (1978-1981); *Gesù nel fratello* (1979); *Tutti uno* (1979); *Costruire sulla roccia* (1983); *L'Unità e Gesù Abbandonato* (1984); *La vita, un viaggio* (1984). *In cammino col Risorto* (1987); *Parola che si fa vita* (1989); *Cercando le cose di lassù* (1992); *Santi insieme* (1994); *Cristo dispiegato nei secoli* (1994). Publikacje książkowe w języku polskim: *Tylko jedno* (1986); *Klucz do jedności* (1989).

Jorge Arturo Medina Estèvez, biskup, profesor, filozof, teolog. Urodzony w 1926 r. w Santiago de Chile. Studia filozoficzne w Seminario Pontificio de Santiago i teologiczne na chilijskim Uniwersytecie Katolickim. Od 1953 do 1963 r. wykładowca filozofii w seminarium duchownym, od 1966 r. profesor filozofii na Pontificia Universidad Católica de Chile. W latach 1983-1986 kanclerz tegoż uniwersytetu.

Konsekrowany w 1985 r. Od 1987 r. biskup w Rancagua, w 1992 r. mianowany biskupem Valparaiso. W 1962 r. ekspert na Soborze Watykańskim II. W latach 1965-1983 konsultor w pracach nad reformą prawa kanonicznego. W latach 1986-1992 członek Komitetu Redakcyjnego *Katechizmu Kościoła katolickiego*. Sekretarz Generalny IV Konferencji Generalnej Episkopatu Latinoamerykańskiego (CELAM) w 1992 r. Wieloletni członek Międzynarodowej Komisji Teologicznej.

Członek Międzynarodowej Rady do Spraw Katechezy. Konsultor Kongregacji Wychowania Katolickiego i Papieskiej Rady Interpretacji Tekstów Prawnych. Honorowy Kapelan Zakonu Kawalerów Maltańskich.

Główne obszary badań: teologia dogmatyczna i pastoralna.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Notas sobre la noción del Sacrificio en Santo Tomás de Aquino* (1955); *El matrimonio ante el derecho canónico* (1959); *Anotaciones de metafísica general* (1961); *Profundizando mi Fe* (1973); *Las Diáconos permanentes* (1979); *Haced Esto en Memoria Mía* (1980); *Corpus Christi* (1981); *Divorcio y Excomunió*n (1984); *L'Unique Eglise du Christ* (współautor, 1985); *Las Bienaventuranzas* (1987); *A la luz de la fe* (1990); *Doctrina Social de la Iglesia* (1992).

Jarosław M e r e c k i SDS, magister filozofii. Urodzony w 1960 r. w Bisztyнку w woj. olsztyńskim. Studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Internationale Akademie für Philosophie w Liechtensteinie.

Od 1991 r. wykładowca etyki w Wyższym Seminarium Duchownym Księża Salwatorianów w Bagnie w woj. wrocławskim. Współpracownik Polskiego Instytutu Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie.

Główne obszary badań: etyka, związki etyki i antropologii (zwłaszcza teoria prawa naturalnego), filozofia polityki.

Publikacje książkowe: *Rocco Buttiglione. Doktorat honoris causa KUL* (red., 1994), *Wokół encykliki „Veritatis splendor”* (red., 1994).

Anouk M e y e r. Urodzona w 1953 r. w Paryżu. Wykształcenie humanistyczne, anglistyka. Początkowo nauczycielka języka angielskiego, obecnie żona i matka, gospodyni domowa. Członek Papieskiej Rady do Spraw Rodziny.

Jean-Marie M e y e r, profesor, filozof. Urodzony w 1955 r. w Paryżu. Nauczyciel filozofii w gimnazjum i wykładowca historii filozofii współczesnej w Faculté de Philosophie Comparée w Paryżu.

Członek (wraz z żoną Anouk) Papieskiej Rady do Spraw Rodziny.

Główne obszary badań: bioetyka, logika i metafizyka średniowiecza, filozofia Hegla.

Autor artykułów z powyższych dziedzin, publikowanych głównie w czasopiśmie uniwersyteckim „Cahiers”.

John Joseph O'Connor, kardynał. Urodzony w 1920 r. w Filadelfii. Studia z zakresu etyki, psychologii i politologii. Po studiach i pracy parafialnej w Filadelfii wieloletni kapelan marynarki wojennej. W 1979 r. konsekrowany i mianowany biskupem polowym. Od 1983 r. biskup w Scranton, od 1984 r. arcybiskup w Nowym Jorku. W 1985 r. mianowany kardynałem.

Przewodniczący Catholic Near East Welfare Association. Członek m. in. Kongregacji do Spraw Ewangelizacji Narodów, Kongregacji do Spraw Biskupów, Papieskiej Rady do Spraw Środków Społecznego Przekazu, Papieskiej Rady do Spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia i Instytutu Dzieł Religijnych (Istituto per le Opere di Religione).

Mary Aquin O'Neill RSM, teolog, założycielka i dyrektorka Mount Saint Agnes Theological Center for Women w Baltimore (Maryland, USA).

Autorka licznych artykułów z zakresu antropologii teologicznej.

Jan Pach OSPPE, doktor, teolog, duszpasterz, kaznodzieja. Urodzony w 1956 r. w Słopicach k. Limanowej. Studia na Papieskim Wydziale Teologicznym „Marianum” w Rzymie. Od 1988 r. wykładowca mariologii w Wyższym Seminarium Duchownym oo. Paulinów w Krakowie. Dyrektor Jasnogórskiego Instytutu Mariologicznego. Duszpasterz akademicki na Jasnej Górze.

Sekretarz i członek Międzynarodowej Papieskiej Akademii Mariologicznej w Rzymie, sekretarz Sekcji Mariologów Polskich, członek Komisji Maryjnej Episkopatu Polski i Komisji Episkopatu Polski do Spraw Duszpasterstwa Akademickiego i Młodzieżowego.

Odnaczony medalem Prezydenta RP „Za ofiarność i odwagę” za udział w gaszeniu pożaru Jasnej Góry. Laureat ogólnopolskiego konkursu poetyckiego.

Autor artykułów o tematyce maryjnej, młodzieżowej, społecznej i politycznej publikowanych w czasopiśmie katolickich.

Wiesława Piotrowska, magister, socjolog. Urodzona w 1966 r. w Elblągu. Studia z zakresu socjologii na Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 1991-1992 asystent w Gabinetie Ministra Spraw Wewnętrznych. Od 1991 do 1993 r. kierownik Biura Poselskiego, a od 1993 r. dyrektor Klubu Senackiego NSZZ „Solidarność”.

Członek-założyciel Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Akademickiej.

Anna Przyborska, magister, redaktor, wydawca. Urodzona w 1948 r. w Olsztynie. Studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Warszawskim. Po studiach współpracownik redakcji „Kulis”. Od 1982 do 1990 r. redaktor oraz specjalista do spraw edytorskich i kultury języka w Państwowym Wydawnictwie Rolniczym i Leśnym. Od 1993 r. współredaktor pisma Polskiego Związku Kobiet Katolickich „List do Pani”.

Członkini Zarządu Głównego PZKK (dawniej: Polski Związek Zwykłych Kobiet).

Autorka licznych artykułów o problematyce społecznej.

Giovanni Sala SJ, profesor, filozof. Urodzony w 1930 r. w Terno d'Isola (Włochy). Profesor Hochschule für Philosophie w Monachium, Philosophische Fakultät Gesellschaft Jesu.

Członek Kantgesellschaft.

Autor wielu publikacji z zakresu teorii poznania i etyki.

Grażyna Sołtyk, magister. Urodzona w 1948 r. w Warszawie. Studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Warszawskim i z zakresu teologii na Akademii Teologii Katolickiej.

W latach 1971-1991 kustosz w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Od 1991 r. wicedyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Kobiet i Rodziny.

Wiceprezes Fundacji Szkolnej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Członek Przymierza Rodzin, Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Unii Organizacji Rodziny, członek-założyciel Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Warszawskiej.

Główne obszary zainteresowań: naukowe katalogi rękopisów, gromadzenie zbiorów muzealnych, wystawiennictwo oraz problematyka rodziny i wychowania, społeczna nauka Kościoła.

Autorka artykułów z powyższych dziedzin.

Teodor Szymanowski, profesor, prawnik. Urodzony w 1932 r. w Płocku. Studia na Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 1957-1962 i od 1982 r. pracownik naukowo-dydaktyczny UW, a w latach 1977-1994 Wyższej Szkoły Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie. Od 1961 do 1981 r. pracownik naukowy Instytutu Badania Prawa Sądowego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Współzałożyciel, wieloletni prezes, a obecnie wiceprezes Stowarzyszenia Pomocy Więźniom „Patronat”. Członek Międzynarodowej Komisji Prawa Karnego, Amnesty International i Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego. Uczestnik prac nad reformą prawa karnego – członek Komisji i przewodniczący Zespołu Prawa Karnego Wykonawczego. Przewodniczący Kolegium Redakcyjnego „Przeglądu Więziennictwa Polskiego”.

Wyróżniony nagrodą „Państwa i Prawa” za najlepszą pracę habilitacyjną i nagrodą Ministra Edukacji Narodowej.

Główne obszary badań: kryminologia, prawo karne wykonawcze, penitencjarystyka i patologia społeczna.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Młodociani w polskim prawie karnym* (1967); *Powrotność do przestępstwa po wykonaniu kary* (1977); *Penitencjarna i kryminogenna problematyka wykonania kary pozbawienia wolności (w świetle badań)* (1982); *Stosunek młodzieży do alkoholu* (1990); *Powrót do społeczeństwa po wykonaniu kary* (1991).

Zofia Józefa Zdybicka USJK, profesor, filozof. Urodzona w 1928 r. w Kraśniku. Studia filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1966 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, obecnie (od 1990 r.) dziekan Wydziału Filozofii. Członek Komisji Episkopatu Polski do Spraw Kultury, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL, komitetu redakcyjnego „Roczników Filozoficznych” (z. 2).

Główne obszary badań: filozofia religii, metafizyka, antropologia filozoficzna.

Autorka licznych artykułów. Najważniejsze publikacje książkowe: *Partycypacja bytu. Próba wyjaśnienia relacji między światem a Bogiem* (1972); *Poznanie Boga w ujęciu H. de Lubaca* (1973); *Człowiek i religia. Zarys filozofii religii* (1977, ogłoszona książką roku, wielokrotnie wznawiana i tłumaczona na j. angielski); *Religia i religioznawstwo* (1988); *Zadania filozofii we współczesnej kulturze* (red., 1992); *Religia a sens bycia człowiekiem* (red., 1994).

M. Ch.